

OB DEVETDESETLETNICI AKADEMIKA DR. MILKA MATIČETOVEGA

MONIKA KROPEJ

Trden kraševski značaj, ustvarjalen pesniški duh in prenicljiv raziskovalni talent so bili Milku Matičetovemu položeni že v zibelko; nedvomno so bile rojenice 10. septembra 1919 v Koprivi na Krasu št. 70 (zdaj št. 60) s temi darovi ob njegovi zibelki zelo velikodušne. Mladost je preživel v Koprivi na Krasu, tam je tudi obiskoval štiriletno osnovno šolo, nato pa šolanje nadaljeval na klasični gimnaziji v Gorici, kjer je leta 1938 maturiral. V Goriški klasični gimnaziji je bil med njegovimi profesorji tudi Anton Kacin, ki ga je Milko Matičetov predstavil v zborniku ob stoletnici njegovega rojstva (2001).¹ Po opravljeni maturi se je vpisal na univerzo v Padovi, kjer je študiral klasično in moderno filologijo (1938–1943). Med drugo svetovno vojno mu ni bilo prizaneseno, toda posrečilo se mu je prebegniti k partizanom, kjer je postal tankist, in se je leta 1943 bojeval v Dalmaciji in Hercegovini.

Slovenskih korenin se je zavedel že v mladosti, saj so mu jih vcepili domači. Predvsem ded ga je zgodaj vpeljal v tradicijo domačega kraja ter mu zbudil ljubezen do narodove kulture. S ponosom je ohranjal svoj jezik in izročilo, čeprav je bilo zavednim Slovencem tedaj še pod italijansko oblastjo dostikrat težko. Spodbudno sta vplivala nanj tudi rojaka Virgil Šček in Ivo Juvančič, ki sta ga v mladih letih navdušila za literarno ustvarjanje in kulturno dediščino.

Svoje delo in zanimanje je zgodaj usmeril v slovstveno in narodopisno izročilo Slovencev: kot dijak je začel zapisovati ljudske šege, pesmi in pripovedi iz rojstnega kraja in okolice; pri petnajstih letih je začel sourejati in pisati v tipkopisni Skrivni dijaški list *Tihe besede* (pozneje *Pisanice*, *Gmajna*, *Tavžentroža* in *Brinjevke*) in prispeval v njem drobce iz ljudskega izročila, pa tudi svoje pesmi in prozo. Prav v tem listu je objavil tudi kraško ljudsko pesem »Sveti Andrej je dvakrat rojen bil« (1936), in kdo bi tedaj vedel, da bo pozneje prav ta pesem odločilno zaznamovala njegovo znanstveno poklicno pot.

Med študijem v Padovi je nanj med profesorji še posebej vplival italijanski slavist Arturo Cronio, ki ga je naučil osnov znanstvenega dela. V tem času je Matičetov razširil svoje raziskave na širše območje družbeno in narodno ogroženih Slovencev v Italiji in Sloveniji ter začel popisovati njihovo bogato izročilo in kulturo.

V letu 1939 je kot dvajsetleten rezervist na Pivki in kot navdušen študent na padovski

¹ Letnice med oklepajema označujejo izid dela, ki se nanaša besedilo. Gl. Bibliografijo akademika dr. Milka Matičetovega v tem zborniku.

univerzi izkoristil vsak trenutek za popisovanje kraja in njegovega izročila. Tako sta nastali objavi »Kako je na Pivki« in »Nekaj pregovorov s Pivke«.

Tudi svojo konstruktivno kritičnost je prav tako pokazal že v študentskih letih, ko je ob Grafenauerjevi študiji o Lepi Vidi pisal o zahodnoslovenskem izročilu o Lepi Vidi in o novih smereh v raziskovanju ljudskega pesništva (1940). Leto zatem pa je objavil članek o študiju na padovski univerzi, ki je bila ena najboljših na področju slavistike v tistem času (»Padova na čelu slavističnih študij v Italiji«).

Med drugo svetovno vojno, leta 1944, je napisal eno svojih prvih strokovnih študij o Reziji, razpravo »Rezijanska pripovedna pesem« in jo objavil v *Etnologu*. Tako se je Rezija že napovedala v njegovi mladosti; prav tako pa tudi Beneška Slovenija. Kmalu je namreč pripravil še razpravo »Iz žive govorice beneških Slovencev«, objavljeno leta 1946 v *Trinkovem zborniku*.

Leta 1945 se je zaposlil v ljubljanskem Etnografskem muzeju, kjer se je z ravnateljem Borisom Orlom udeleževal številnih terenskih ekip in zbral bogato gradivo predvsem v Zahodni Sloveniji. V muzeju je tudi sourejal muzejski časopis *Slovenski etnograf* (1951–1962). Do leta 1952, ko je deloval v muzeju, se je najbolj posvečal etnološkemu izročilu zahodnih Slovencev (1948), materialni kulturi, šegam, pa tudi raziskavam ljudskega pripovednega izročila. Pisal je o Atili (1949), svetem Tilihu s Krasa (1952), o primorskih ljudskih napisih (1948, 1950, 1951, 1953) ter o zagovarjanju (1951).

Aprila 1952 se je zaposlil v Inštitutu za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Z Ivanom Grafenauerjem je sodeloval že v času ustanavljanja Komisije in nato Inštituta za slovensko narodopisje pri SAZU. Ko pa je prišel v Inštitut, se je njegovo delo izrazito usmerilo v raziskave ljudskega slovstva. Sodelovanje z Ivanom Grafenauerjem je obrodilo številne znanstveno poglobljene študije, med njimi je najbolj eruditska razprava o Kralju Matjažu (1958), ki dokazuje Matičetovo poglobljeno poznavanje ljudskega pripovednega izročila in vseh zakonitosti njegovega življenja. Po natančnem pregledu razširjenosti tega izročila, ki ohranja stare pripovedne motive, verovanja, sledi preživelih predstav in davno odmrlih navad, je z izurjenostjo strokovnjaka odkrival njegovo pot skozi čas in prostor.

Pod Grafenauerjevim mentorstvom je Milko Matičetov dosegel doktorat znanosti s temeljito in poglobljeno študijo »Sežgani in prerojeni človek« – obranjeno leta 1955 pred komisijo, ki so jo sestavljali Milovan Gavazzi, Anton Slodnjak in Niko Županič. Delo je objavil leta 1961, pozneje pa ga je še poglobljal in ga tudi večkrat predstavil javnosti (1960, 1992). Z disertacijo je Matičetov zelo dosledno sledil t. i. finski šoli. Metodologijo historično-geografske šole je sicer uvedel že Ivan Grafenauer, Matičetov pa jo je uporabil še dosledneje. Še posebej v disertaciji je z njo analiziral in raziskal razprostranjenost, spreminjanje in izvir tega pripovednega in pesemskega izročila v svetu. Njegova študija o pripovednem tipu »Človek, ki je bil sežgan in ponovno rojen« je še danes vodilna in prav Matičetova prizadevanja so zbudila pozornost zanjo tudi pri drugih raziskovalcih. Na predlog franco-

skega raziskovalca Paula Delarueja je bila kmalu za tem uvrščena tudi v mednarodni tipni indeks pod posebno številko AaTh/ATU 788.

Tudi teoretsko je že zgodaj začrtal smernice raziskavam ljudskega slovstva v prispevkih »Pogovori in uganke« in »Ljudska proza« v *Zgodovini slovenskega slovstva I* (1956, 2. natis 1963), ki je še danes pomembno vodilo mladim raziskovalcem na začetku njihove raziskovalne poti.

V Inštitutu za slovensko narodopisje je prevzel tudi uredniško delo, saj je bil soustanovitelj in sourednik inštitutske znanstvene revije *Traditiones*, med letoma 1975 in 1985 pa tudi njen glavni urednik.

Delo Milka Matičetovega je obrodilo bogate sadove na različnih področjih med etnologijo in jezikoslovjem, še posebej pomembno pa je bilo njegovo terensko in zbirateljsko delo. Matičetov se je namreč z vso zagnanostjo posvetil zbiranju na terenu. Prva skrb mu je bila Zahodna Slovenija, več kot četrto stoletja odtrgana od matične Slovenije: Slovenska Istra, Kras, Goriško. Z zvezkom in pisalom v žepu, pozneje pa z magnetofonom v nahrbtniku, je prehodil obrobne dele naše domovine: Prekmurje in Porabje, Koroško, Beneško Slovenijo in Rezijo, Bovško, Vipavsko, Tuhinjsko in Gornjesavsko dolino. Petdeseta in šestdeseta leta so bila tudi najintenzivnejši čas njegovega terenskega dela in naporov za ohranitev žive

Milko Matičetov in pripovedovalka Colomba Bordomawa v Reziji v 60. letih (Arhiv ISN ZRC SAZU).

Milko Matičetov v Kranjski Gori s Petrom Jakljem Smerinjakovim (Arhiv ISN ZRC SAZU).

slovenske pravljice. Z izjemno nadarjenostjo večšega terenskega delavca in s pretanjenim poslušom za dobrega pripovedovalca je sistematično zbral tudi po osrednjih slovenskih pokrajinah, predvsem na Dolenjskem, Štajerskem, Gorenjskem in Koroškem.

Seznanil se je z nad petdesetimi pravljjičarji, med njimi so bili: Anton Dremelj - Resnik, Peter Jakelj - Smerinjakov, Vincenc Pečnik - Bicelj, Franc Leben - Izop, Jaka Pukučev, Lojze Tratar, Katra Jovžkova, Joza Kravanja - Marinčič, Mica Štanfelnova in Bepo Malnar – med osrednjeslovenskimi –, v Reziji pa jih je bilo še več. Kakor je sam zapisal, jih je bilo kar 'nekaj gnezd', med najbolj nadarjenimi so bile Tyna Wajtawa, Paska Siega Dúllica, Rozalija di Lenardo Čónkina in seveda še mnogi drugi. Zapisanih, posnetih na magnetofonskih trakovih in celo posnetih na filmskem traku je ohranil več tisoč pri-

povedi. Slovenska televizija je v letih 1967 in 1968 predvajala serijo njegovih filmov »Pri naših pravljjičarjih«. Blizu 3000 enot je posnel že samo v Reziji – zaklad, ki je neprimerljiv celo v svetovnem merilu.

O svojih načrtih, da objavi vse to bogato pripovedno izročilo, je pisal že v prispevku »Živa slovenska pravljica, prispevki za antologijo« (1952) in marsikaj od zbranega gradiva tudi sproti objavljajl ne le v domačih revijah, pač pa tudi v tujih zbirkah. Tako so izšli članki »Pri slovenskih pravljjičarjih« (1964), sodeloval je pri antologijah Von Prinzen, Trolle und Herrn Fro. Märchen der europäischen Völker (1961), Legendenmärchen aus Europa (1967) in Le livre slovène (1970), napisal je spremno besedo k Slovenskim ljudskim pripovedim (1970) in k ponatisu Bolharjevih Slovenskih narodnih pravljic (1974). Predvsem njegove rezijanske pravljice pa so izšle kot slikanice.

Reziji, dolgo neodkriti deželici, pa je v šestdesetih in sedemdesetih letih namenil največ časa in ljubezni. Postal je – po besedah Pavla Merkušja – »pravi Rezijan med Rezijani in najboljši in najtemeljitejši poznavalec njihove kulture, narečja in izročila«. Nenavadno številne živalske pravljice je objavil v obsežni zbirki *Zverinice iz Rezije* (1973). Še prej je odbral in izdal antologijo rezijanske lirike *Rožice iz Rezije* (1972). Reziji posvečena je med številnimi drugimi deli tudi *Bibliografia regionata* (1981), v kateri je zbral vse vire in literaturo, ki je do tedaj izšla o Reziji in Rezijanih.

V Reziji, kjer je začel zbirati že v mladosti, je odkril toliko pripovednega bogastva in toliko odličnih pripovedovalcev, da se je tja poslej vedno znova vračal. Tako ni presenetljivo, da je bil 23. maja 1994 imenovan celo za častnega občana te najzahodnejše slovenske pokrajine.

Milko Matičetov je dosledno uvažal načelo modernega zapisovanja pravljic in pripovednega gradiva, po katerem je treba pripoved zapisati in objaviti nedotaknjeno, povsem zvesto izvirniku, v vsej njeni divji lepoti in neposrednosti (1965). To gledanje je bilo za slovensko folkloristiko tedaj razmeroma novo in ga ni bilo lahko uveljaviti. Zavzemal se je za dosledno zapisovanje ljudskih besedil po mednarodno uveljavljenih strokovnih načelih, po katerih je pripovedovalec obravnavan kot avtor enkratne stvaritve, ki naj se ohrani v izvirni obliki.

Kakovost in estetske razsežnosti ljudskih pravljic je dokazoval ob pripovedih svojih pravljíčarjev, še posebej rezijanskih pravljíčark Rozalije di Lenardo (1962) in Tyne Wajtawe (1974, 1984). Dokazoval je celo, da kakovost ljudskih pripovedi pogosto presega literarne stvaritve, npr. ob primeru Josipa Jurčiča in Regine Kramaro v članku »Josip Jurčič, Regina Kramaro in nosilci folklore« (1948). Pozneje so njegove raziskave to še večkrat potrdile, npr. ob Martinčičevi in Jurčičevi pravljici »Brat in ljubi, AT 315, 300« (1956) in pravljici »O bobovi črni kapi, AT 295«, ki jo je predstavil v izvedbi W. Grimma, Levstika, Finžgarja in Tratarja (1959).

Snovi, ki jih je 'izkopal' in jih postavil v mednarodni študijski okvir, je dolga vrsta. Poleg že omenjenih je pisal tudi o številnih temah in motivih, ki jih je še žive našel med ljudmi: Kentavri (1954), Amor in Psihe (1966), Orfej (1969), leseno rebro (1959), legenda o Josaphatu in Barlaamu v Reziji (1968, 1970), izročilo o razmejitvenem teku (1966), Spokorjeni grešnik – AT 756B (1965, 1968, 1985). S podobno natančnostjo in znanstveno poglobljenostjo se je lotil tudi drugih tem, npr. Löl Kotlič – rezijanski Martin Krpan (1963), Deklica menih (1953), Linčica Turkinčica (1966), Duhovin v Brkinih (1973) in Otrok, ugrabljen iz zibelke (1974).

Objavil je številne študije o nenavadno stari pripovedni motiviki, ki se je v Reziji še ohranila. Med drugim je pisal o maskiranju v ljudskem pripovedništvu (1965) in objavil članke »La fiaba di Polifemo a Resia« (1973), »Godovčičaci – k razlagi slovenske variante AT 480« (1973), »Čas – un essere mitico dalla Val Resia« (1975), »Sv. Anton prinese ogenj iz pekla« (1968, 1972, 1973), »Godec pred peklom« (1969).

Z raziskavami je meje tradicionalnega pripovedništva včasih tudi prestopil in tako so nastale poglobljene študije, ki so hkrati prinašale do tedaj še nepoznana odkritja. Med drugim je pisal o duhovni kulturi in ljudskih šegah, npr. o poprtniku (1954), o klicanju dežja, prekopavanju mrličev in umivanju lobanje (1955), o zagovarjanju (1951, 1961, 1972) in tudi o pirih (2006).

Posebej so ga pritegnila tudi zvezdna imena (1972, 1974, 1977), Škopnjekovo gnezdo, bedenice oz. narcise (1979), bajna bitja pri Slovencih (1985); s temi študijami je posegel v imenoslovno in mitološko snov.

Pri svojih raziskavah je vedno tesno povezoval ljudsko pripovedno in pesemsko

tematiko, kar dokazujejo njegove objave, še posebej o Lepi Vidi, makedonskem Bolen Dojčinu (1987, 1988), Pegamu in Lambergarju (1993), poleg tega pa je bil tudi sourednik prvih dveh knjig *Slovenskih ljudskih pesmi* (1970, 1981).

Te in druge študije, objavljene v veliki meri v tujih jezikih in v tujini, so zbujaile zanimanje strokovnjakov in usmerjale njihovo pozornost na bogato ljudsko izročilo Slovencev in na slovenski narod kot tak.

Tako je folkloristiko v Sloveniji prav s svojimi poglobljenimi raziskavami terena in motivike približal evropski in svetovni ravni in jo tudi uspešno promoviral v svetu. Z objavami in udeležbami na mednarodnih konferencah in srečanjih je raziskovalna spoznanja o ljudskem pripovedništvu predstavil svetu najprej skupaj z akademikom dr. Ivanom Grafenauerjem, nato pa sam. Sodeloval je pri pomembnih strokovnih dogodkih, npr. pri ustanavljanju mednarodnih društev in konferenc, pri strokovnih združenjih Alpes Orientales in International Society for Folk Narrative Research. Kot mednarodno priznan raziskovalec je sodeloval s številnimi raziskovalci: Leopold Kretzenbacher, Gaetano Perusini, Rolf Wilhelm Brednich, Oskar Loorits, Maja Bošković-Stulli, Heda Jason, Aleksandra Popvasileva, Gian-Paolo Gri, Reimund Kvideland, Vilmos Voigt, Isidor Levin, Nikita Il'ič Tolstoj in Svetlana Tolstaja – je le nekaj imen uglednih strokovnjakinj in strokovnjakov, s katerimi je soustvarjal sodobne smernice v raziskovanju ljudskega pripovedništva v svetu. Za Enzyklopädie des Märchens je pripravil več gesel: o pripovednem tipu »Medved v vpregi –

Milko Matičetov in Rolf Brednich na poti čez Vršič v Trento, 1962 (Arhiv ISN ZRC SAZU).

AT 1910« (1977), o šaljivi zgodbi »Tat kot osel – AT 1529« (1980), prav tako pa tudi o raziskovalcih – Maji Bošković -Stulli (1978) in Ivanu Grafenauerju (1988). Zlasti Medvedu v vpregi se je posvetil še pozneje in predstavil razširjenost ter raznoliko žanrsko in motivno podobo tega izročila v temeljiti raziskavi »Po sledovih medveda s Križne gore. Mednarodni pravljичni motiv AT 1910 v hagiografiji, ikonografiji, literaturi in ustnem izročilu« (1987).

Milko Matičetov se je med drugim posvečal tudi zgodovini etnološke vede in je pisal o številnih zbiralcih, raziskovalcih, pesnikih, etnologih in jezikoslovcih: o rojaku Stanku

Vuku (1946, 1986), ki ga je že v mladosti navdihoval, odkrival je pomen filologov in folkloristov Valentina Ostermanna (1949), Gianfranca d'Aronca (1951, 1955), Gaetana Perusinja (1952, 1977), Giuseppeja Pitrèja (1987), Matije Murka (1951), Karla Štreklja (1957, 1962, 1995), Jakoba Kelemine (1957), Jože Glonarja (1997), Ivana Grafenauerja (1964), Josipa Šašla (1961), Pavla Merkušja (1971), Nikite Tolstoja (1996), Lina Legiša (1980), Nika Kureta (1966, 1995, 2006), Leopolda Kretzenbacherja (1992, 2008). Poglobljal se je v dela in zapise starejših piscev in zbiralcev, tako je pisal o Francescu di Topo in noši Kraševcev (1949), o Nicolettijevem poročilu o Tolmincih (1958), o rezijanskih pesmih Stanka Vraza (1964), o Marku Cepenkovu in Gašperju Križniku (1981) ter o Cafovem zapisu rezijanskih pesmi (1984).

Milko Matičetov v Bovcu, 2006 (Arhiv ISN ZRC SAZU).

Po upokojitvi leta 1985 je svoje delo neprekinjeno nadaljeval, posvetil se je starejšim virom in zapisovalcem v Furlaniji in Julijski krajini. Iz nemščine je v italijanščino prevedel Anton v. Maillyjeve 'Pripovedke Furlanije in Julijske krajine' in jih objavi v komentirani izdaji (prvi izdaji 1986 so sledili številnimi ponatise v letih 1987, 1989, 1993, 1996). Skupaj z Liliano Spinozzi Monai je objavil tudi do tedaj še neizdano rezijansko gradivo Baudouina de Courtenayja (1988).

Jezikovnim in etimološkim vprašanjem je namenil več člankov, npr.: »Lanita« (1989), »Lünj« (1989), »Per un resiano grammaticamente corretto« (1993), »Hišna imena v Štanjelu« (1995). Poglobljeno je raziskoval kulturno in jezikovno ozadje škržada: »Škržad v umetnosti, ne samo besedni« (1999), »Škržadja pravda« (1999), »Škržadja antologija« (2002), »Škržadi od Korinta do Istre...« (2004). Spodbijal je postavke venetoslovcev (1990, 2004) in tistih, ki so hoteli dokazati, da je Matjažev lik prišel v slovensko izročilo v času kmečkih uporov in da je bil zgodovinska osebnost – »Zakaj ruvati Matijo Korvina« (1991) in »Kdo je bil kralj Matjaž« (1998).

Za svoje delo je bil akademik dr. Milko Matičetov nagrajen z več mednarodnimi in domačimi priznanji in nagradami: leta 1956 je prejel nagrado Premio internazionale di folklore Giuseppe Pitre, leta 1980 je bil izvoljen za drugega dopisnega člana deputacije za zgodovino Furlanije, 1983. je dobil literarno nagrado Laštra landarske banke, leta 1987 je bil izvoljen za dopisnega člana avstrijskega narodopisnega društva (Verein für Volkskunde). Slovensko etnološko društvo mu je podelilo Murkovo priznanje (1989) in leta 1991 ga je Museo degli Usi e Costumi della Gente Trientina di S. Michele all'Adige nagradil s Premio Internazionale di Etnografia Michelangelo Mariani. Leta 2002 je prejel še Štrekljevo nagrado. Med akademike je bil sprejet 6. junija 1995, ko je bil imenovan za izrednega člana, 7. junija 2001 pa je postal redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Akademik dr. Milko Matičetov je s poglobljenimi in temeljitimi raziskavami slovensko ljudsko slovstvo in folkloristiko postavil na evropsko raven in si v mednarodnih znanstvenih krogih pridobil sloves izjemnega strokovnjaka, s tem pa tudi uveljavil ugled slovenske znanosti v svetu. V mednarodnih krogih je promoviral slovensko izročilo in mu utrdil pot prek meja, kar poleg domačih dokazujejo številne objave v tujih revijah, knjigah, kongresnih publikacijah in navsezadnje nagrade, ki jih je bil deležen. Življenjsko delo Milka Matičetovega je trajen prispevek slovenski in mednarodni znanosti. Njegove zasluge na tem področju ga uvrščajo na častno mesto v naši vedi.

ACADEMICIAN MILKO MATIČETOV'S NINETIETH BIRTHDAY

Milko Matičetov was born on 10 September 1919 in Kopriva in the Karst region, where he spent his childhood and attended a four-year primary school. He continued his schooling at the classical secondary school in Gorizia and at the University of Padua, where he studied classical and modern philology (1938–1943); his professors included the recognized Italian Slavic specialist Arturo Cronia.

As early as the Second World War, Matičetov wrote one of his first professional papers on Resia: "Rezijanska pripovedna pesem" (Resian Ballads, 1944), which was soon followed by a discussion paper titled "Iz žive govornice beneških Slovencev" (From the Living Dialect of the Venetian Slovenians, 1946).

In 1945, Matičetov began working at the Ethnographic Museum in Ljubljana, where he co-edited the museum's journal Slovenski etnograf (1951–1962) and continued to focus on the ethnological heritage of western Slovenians. In April 1952, he started working at the Institute of Slovenian Ethnology, which was part of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. His cooperation with Ivan Grafenauer resulted in many detailed scholarly studies, including a 1958 discussion paper on King Mathias. With Grafenauer as his advisor, Matičetov received his PhD with the dissertation Sežgani in prerojeni človek, AaTh/ATU 788 (The Burned and Reborn Man, AaTh/ATU 788;

1955, published in 1961), in which he applied the methodology of the historical-geographical school; this study continues to be a basic text in the field today.

He also worked as an editor at the institute, co-founding and editing the journal *Traditiones*. He served as its chief editor from 1975 to 1985.

Matičetov focused his work with great enthusiasm on collecting material in the field; in doing so, he crisscrossed all of Slovenia and paid special attention to Resia, where he collected more than 3,000 narratives. He also published this collected material in international anthologies such as *Von Prinzen, Trollen und Herrn Fro. Märchen der europäischen Völker* (1961), *Legenden-märchen aus Europa* (1967), and *Le livre slovène* (*The Slovenian Book*, 1970). Especially his Resian fairytales were also published in translation, and his animal fairytales and fables were published independently in the collection *Zverinice iz Rezije* (*Beasts from Resia*, 1973). Among many other works, the collection *Rožice iz Rezije* (*Flowers from Resia*, 1972) and *Bibliografija regionata* (*Regional Bibliography*, 1981) are also dedicated to Resia; in the book, Matičetov collected all of the resources and literature that had been published on Resia and the Resian people until then. He was made an honorary citizen of Resia in 1994 for all of his service.

Matičetov's detailed studies elevated Slovenian literature and folklore studies to European and global levels, and presented it around the world. He achieved great impact with his studies on washed and shrouded skulls among the Slovenians (1955), the footrace to determine a local border (1966), "The Repentant Sinner" – AT 756B (1965, 1968, and 1985), and a baby kidnapped from the cradle (1974). He published a number of studies on unusually old narrative motifs, including the articles "La fiaba di Polifemo a Resia" (*The Tale of Polyphemus of Resia*, 1973), "Godovčičaci – k razlagi slovenske variante AT 480" (*The Personified Months: Explaining the Slovenian Version of AT 480*, 1973), "Čas: un essere mitico dalla Val Resia" (*Time: A Mythical Being of the Resia Valley*, 1975), "Sv. Anton prinese ogenj iz pekla" (*Saint Anthony Brings Fire from Hell*; 1968, 1972, and 1973), "Godec pred peklom" (*The Musician before Hell*, 1969), and "Zagovarjanje pri Slovencih" (*Incantation among the Slovenians*, 1951, 1961, and 1972), as well as articles on the names of stars (1972, 1974, and 1977), on daffodils (1979), and on mythological creatures among the Slovenians (1985). Matičetov's studies always closely connected folk narrative and song themes (e.g., in studies on *Lovely Vida and the Macedonian Bolen Dojčin* (1987 and 1988), and on *Pegam and Lambergar* (1993). He also co-edited the first two volumes of *Slovenske ljudske pesmi* (*Slovenian Folk Songs*; 1970, and 1981). He prepared several articles for the *Enzyklopädie des Märchens*, including those on the narrative type "Medved v vpregi – AT 1910" (*The Harnessed Bear – AT 1910*, 1977), the humorous story "Tat kot osel – AT 1529" (*A Thief as a Donkey – AT 1529*, 1980), on *Maja Bošković-Stulli* (1978), and on *Ivan Grafenauer* (1988). He also helped establish various international societies and conferences (e.g., *Alpes Orientales* and the *International Society for Folk Narrative Research*).

After his retirement in 1985, Matičetov continued his work without interruption. He translated *Anton von Mailly's Tales of Friuli-Venezia Giulia* from German into Italian and published them in an annotated edition (1986, reprinted in 1987, 1989, 1993, and 1996). In 1988, he published the still unpublished Resian material of *Baudouin de Courtenay* together with *Liliana*

Spinozzi Monai. Even today, he continues to work on oral tradition and linguistics. Matičetov has received several awards and prizes for his work, including the Giuseppe Pitre International Folklore Prize (1956) and the Michelangelo Mariani International Ethnography Prize (1991). In 1987, he was elected a corresponding member of the Austrian Verein für Volkskunde (Ethnographic Society). In 1995, he was appointed an associate of the Slovenian Academy of Sciences and Arts, and in 2001 he became a full member of the academy.

Dr. Monika Kropelj, Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU,
Novi trg 2, 1000 Ljubljana, monika@zrc-sazu.si